

BŁAGĄĆ (47) *vb impf*

W inf: błągać (5) *Calag*, *GórnTroas*, *GrabowSet*, *PowodPr* (2), błągać (3) *BierEz*, *CzechRozm*, *KochPs*. *W formach imp:* błąg-. *W pozostałych formach:* błąg- (23), błag- (6); błag- *CzechEp*; błąg-: błag- *Mącz* (4 : 5).

inf błągać (8). ◊ *praes 1 sg* błągãm (17); -ãm (10), -ãm *Calep* (3), -(a)m (4). ◊ *3 sg* błągã (2). ◊ *1 pl* błąg(a)my (1). ◊ *3 pl* błągają (5). ◊ *praet 3 sg m* błągãł (2). ◊ *3 pl m pers* błągali (2). ◊ *imp 2 sg* błągãj (1). ◊ *3 sg* niech błągã (3). ◊ *1 pl* błągãjmy (1). ◊ *2 pl* błągãjcie (1). ◊ *part praes act* błągając (4).

Sł stp, *Cn* notuje, *Linde XVI(XVIII) – XVIII w.*

*Prosić o przebaczenie; zjednywać sobie kogoś; łagodzić, uśmierzać, koić, uspakajać; mulcere Mącz, Calag; mollire, placare, sedare Mącz, Cn; delenire Calep, Cn; dimitigare, migare, mitificare, petere, propitiare Mącz; demitigare, expiare, propitiare, remulcere Calep; complacere, demulcere, litare, mactare, mitigare, oblenire, pacare, permulcere, piacularare, recolligere (animum alicuius) Cn (47) : Mącz 89b, 224d, 225a, 229d, 363c (8); Calag 470a; Calep 300a, 303b, 393b, 590b, 810b, 862a, 910b; IAko corká/ przed oycem żalobliwa/ Płácze wftydu/ y czyłtości/ rzewliwa Lzy leie; błągáiąc/ też złość sieie *GrabowSet M2v.**

błagać kogo, co (45): Więc łtára [żona] mężá błągáiąc/ K łwey go miłości przywodząc Kiedy mu głowę ifkálá/ Czarne włofy wyrywálá. *BierEz Mv*, H2; *KochSat ktv; Prot B*; Ale iáko ich moie piłmo rozgniewa/ thák ie tho niechay błąga *GórnDworz Dd7; WujJud 190v; BudBib Ez 45/17; CzechRozm 222; ModrzBaz 88; KochPs 6, 56, 74; SkarŻyw 306; CzechEp 187; KochFr 97; ReszHoz 115; GrochKal 15; GórnTroas 27, 51, 71; GrabowSet G2, X4; PowodPr 56, 59 [2 r], 74; Niech błąga kto chce narod iego [Neptuna] krewki KlonFlis B3, B3, B3v. Cf kogo, co przez kogo, co; kogo, co za kogo, co; kogo, co czym; Zwroty.*

błagać przez kogo, co (2): Przes ofiáry boski gniew błągam. *Mącz 196a; Y* gdy nas to Pan Bog ták práwie w łádno dotyka/ że go nam przez Káplány bárzo pilno błągać potrzebá *PowodPr 59.*

błagać za kogo, co (2): *BudBib Ez 45/17; [Iob]* káždego poránku zá nich P. Bogá ofiárą błągał. *PowodPr 74.*

błagać czym (11): *KochSat ktv; Prot B; KochPs 6, 56; SkarŻyw 306; Tym* cię błągam/ ó królowa *KochFr 97; GrochKal 15; GórnTroas 27, 51; PowodPr 56, 74.*

Zwroty: »błagać boga, niebieskiego Pana« (13): *KochSat ktv; Prot B; BudBib Ez 45/17; Ktory [Chrystus]* iż w rzeczy od początku łtworzenia łwiátá nie był: przeto też Bogá ná on czás błągać nie mogł/ [...] Aby łie przedłię y Adám łftác był mogł w ráiu *CzechRozm 222; ModrzBaz 88; SkarŻyw 306; GrochKal 15; Cóz? ábo nie łłufzna rzecz ofiárowác zmárlém/ A wielkie bogi błągać cnéy dzievice gárlém? GórnTroas 27, 51, 71; O wybráných zborze/ Pomoż mi błągać/ niebiefskiego Páná. GrabowSet G2; PowodPr 59, 74.*

»błagać (roz)gniew(anie) [czyj(e)]« (7): *Mącz 196a; Ze łie Połty Pánu Bogu podobaią/ y gniew iego błągáią/ mamy przykłádow dołyc w łtárym y w nowym Zakonie WujJud 190v; KochPs 56; CzechEp 187; ReszHoz 115; Ty [Panno]/ Syná łwego gniew/ oney godżiny Błągay! GrabowSet X4; Naprzod tedy potrzebá áby Kátolicy [...] gniew iego [Boga] modlitwámi błągáli. PowodPr 56.*

Synonimy: czyścić, głaskać, jednać, krocić, pochlebiać, prosić, przenajdować, przepraszać, tulić, uskramiać, uspokajać, uśmierzać, zmiękczać.

Formacje pochodne: pobłagać, ubłagać, ubłagać się; ubłagiwać.

Cf BŁAGAJĄCY, BŁAGAN, BŁAGANIE

KN